

Aktuelt nå

Det er sommer og ferietid. For mange barn en vanskelig tid fordi det ikke er harmoni mellom voksnes og barns ferie. For mange også en tid da de sosiale vansker i familien blir særlig tydelige for barna. Jeg vil imidlertid la de vanskelige ferieopplevelsene ligge og i stedet se på feriens gleder.

Kino og TV-reklamen har i en årrekke vært fylt av bilder av barn i sommernatur: Jenter med sommerkjole og blomsterkrans i håret og gutter i mer eller mindre vilter lek med flekker og hull på buksa. Rent bortsett fra at filmsnuttene ofte skal markedsføre hårshampo og vaskepulver, og det kjønnsrollemønster de representerer, har reklamen også et annet budskap: Glade barn i en blomstereng rører ved sarte strenger inni oss voksne og bringer fram de gode ferieminnene fra barndommen. Det er blant annet disse positive konnotasjonene reklamebyråene spiller på.

I Norge er sommeren tradisjonelt en tid der naturen spiller en vesentlig rolle. Vi minnes vår barndom med lauvhyttene i skogkanten, fisketurene med langbambus etter abbor i stille tjern og strandkrabbefangst fra den lokale brygge. Vi minnes duftene fra høgsommereng og nyslått høy og smaken av de første markjordbær og blåbær. Barndommens sommerferier hadde selvfølgelig alltid godt vær. Vi hadde alltid kortbukse, og alltid skrubbsår på knærne. Fra byene dro voksne og barn ut til skog og sjø. I jordbruksbygder og fiskevær ga sommeren ofte rom for litt fritid mellom travle onner og sesongfiske. Store og små brukte tiden til fredelige sysler i nærkontakt med naturen. Ingen gikk upåvirket fra tette møter med blomster, dyr, skog, eng, fjære, fjell og sjø.

Hvordan er dagens sommer-Norge? Er det like mange og tette møter mellom dagens barn og natur i alle varianter som vi hadde som barn i de første ti-år etter krigen?

Den "ville" natur er redusert og kultivert i og rundt våre byer og tettsteder. Bedret økonomi og lengre ferier fører mange barnefamilier vekk fra ferie i nærmiljøet over til sydenturer og møter med Europas storbyer. Aktivitetsleirer med klatring, rafting

og kano, "fritidsparker" av alle slag og internasjonale barneleire i fjerntliggende land tar over for tidligere tiders "søndag på landet"-ferie. Det er sannsynlig at når dagens barn om 40 år skal mimre om sin barndoms sommerferie, vil barneorganisert leik i norsk natur spille en mindre fremtredende rolle.

Hva betyr naturen for dagens barn? Hvilke kulturendringer kan komme som et resultat av den moderne sommerferie? Vi har etter hvert mye kunnskap om barns fritid. Vi har også kunnskap om folks ferievaner. Vi vet imidlertid lite om hvordan barna opplever sommerferien. Vi vet en del om endringer av naturmiljø og mulige økologiske konsekvenser. Forskning om barn og naturmiljø er imidlertid nesten helt fraværende.

Her ligger spennende oppgaver og venter. Oppgaver leserne kan ta med seg på gode feriedager i inn- og utland.

GOD SOMMER!

Red.